

покрай Дунава. Това, разбира се, било забранено, защото селяните били крепостници и нямали право своеволно да напускатъ дадената имъ за обработване земя. Избѣгалиятъ раятинъ бивалъ преследванъ дирень 30 години и насилиствено връщанъ. Но, понеже насилиственото задържане на оракачия раятинъ не давало полза за приходитъ на вакъфа, турцитъ прибѣгвали къмъ изпѫждане на нѣкои, както казвали, че сѫ „калпазани“, или нлагали нѣкои наказания. Всичко това не увеличавало приходитъ. За това турцитъ приели въ практика другъ редъ: на докарания отъ нѣкѫде раятинъ или на доброволно дошлия, както и на старитъ раяти, като по-тъкъ за силенъ доброволенъ трудъ, обещавали, че ако тъ обработватъ и разширяватъ имота „честно и почтено“, ще получаватъ следъ 20 години редовно обработване една трета

Килифарево зиме.

право на собственост; ако го обработватъ 25 години, получаватъ $\frac{2}{3}$ и ако го обработватъ 30 години, получаватъ пълно право на собственост и добиватъ за това надлеженъ документъ — тапия. Презъ това време отличилиятъ се въ работа и производство оракъ може да получи свободни имоти за обработване или свобода да купува отъ други раяти имоти съ право на собственост. Едничкото неотмѣно задължение, което раятинътъ не можелъ да избѣгне, е редовното плащане даждието за вакъфа. Като купувачъ, той увеличава имота си, но и поема задължение къмъ вакъфа.